

Datum
2020-12-11
Adress
Lugna gatan 82
Diarienummer
FSKF-2020-22182

Yttrande

Till
Stadskontoret

Förvaltningsremiss angående Direktiv Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö STK-2020-1243

Sammanfattning

Förskoleförvaltningen ställer sig positiv till inrättandet av en tillväxtkommission vars uppdrag är att ta ett helhetsgrepp om framtidens näringsliv och arbetsmarknad i Malmö. Direktivet är bra, väl genomarbetat och har en organisering och en tydlig förankring bland annat i stadens ledningsgrupp. Organiseringen liknar till många delar Malmökommissionens upplägg och är bekant för flera inom Malmö stad. Förskoleförvaltningen anser att det är bra att arbetet har för avsikt att bygga vidare på Malmökommissionens resultat och erfarenheter. Ett arbete som har en tydlig bärighet i förskoleförvaltningens uppdrag.

Förskoleförvaltningen anser att Malmö stad har en viktig roll att spela för att skapa goda långsiktiga förutsättningar för näringslivet och att ett målinriktat arbete för en mer inkluderande arbetsmarknad har hög prioritet i kommissionsarbetet. Utbildningsförvaltningarna har här en central roll att spela och det framkommer inte med tydlighet i direktivet, fokus är endast satt på vuxenutbildning. Läggs fokus i direktivet enbart på skolformerna som följer *efter* gymnasiet förbises förskolans, grundskolans och gymnasiet arbete med att barn från första början ska få en god utbildning och kunna gå vidare till arbete eller högre utbildning. I de sakområden som presenteras täcks mycket in, men det saknas område med behov av samhällsservice för att utveckla förutsättningarna för näringslivet och att vara en attraktiv stad att etableras sig i. Behovet av god tillgång till förskola och skola av god kvalitet som är väl utbyggd över staden är en sådan faktor. Detta är även frågor som ligger inom det kommunala självstyret vilket därför kan anses rimligt att både staden och en kommission har intresse av att fokusera på.

Yttrande

Kommunstyrelsen fattade i oktober 2020 beslut om att tillsätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö. I ärendet fick stadskontoret i uppdrag att återkomma med upplägg för kommissionens arbete. Stadskontoret har nu tagit fram ett direktiv *Direktivet för*

Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmö (STK-2020-1541) som beskriver uppdragets övergripande inriktning och hur arbetet med en tillväxtkommission ska utformas.

Barnperspektiv

Ur förskoleförvaltningens perspektiv är barnens situation och mående en grundläggande aspekt för hur olika förslag/uppdrag påverkar det enskilda barnet. Vårdnadshavarnas situation påverkar barnen och deras möjlighet att ta del av och fullfölja utbildning i hög grad. Ur ett barnperspektiv är det därför av stor vikt att arbeta för att minska arbetslösheten bland Malmöborna. Det är viktigt för barnens uppväxt här och nu, och för deras förutsättningar att själva utbilda sig och komma in på arbetsmarknaden.

Uppdraget

I uppdragsbeskrivningen formuleras att kommissionens arbete ska bygga vidare på resultat och erfarenheter från *Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö* och främst fokusera på den ekonomiska delen av hållbarhetsdimensionerna. Förskoleförvaltningen vill särskilt betona vikten av hur intimt sammanflätade de tre hållbarhetsbegreppen är.

I pandemins spår uppenbaras sårbarhet och risker i samhället som kommer att kräva förändring. I allra högsta grad är det så för näringslivets företrädare som drabbats hårt men redan idag och framåt kommer att ställa om och tänka nytt. Pandemins konsekvenser kommer vara en del i kommissionens uppdrag och i dess rapporteringar.

Begrepp

Det finns några centrala begrepp som omnämns i direktivet som skulle tjäna på att definieras för att bättre förstå ansatsen i kommissionens uppdrag. Begreppen är *främst fokusera på den ekonomiska delen* och hur ska *hållbar tillväxt* tolkas

Vikten av samhällsservice och utbildningens betydelse

Med ett livskraftigt näringsliv ökar möjligheterna till både försörjning för den enskilde och en hållbar tillväxt inom staden och regionen. Företag skapar arbetstillfällen och ökar förutsättningarna för egen försörjning. Med en högre sysselsättning upprätthålls den ekonomiska tillväxten, vilket är en grundläggande beståndsdel för att bibehålla och utveckla välfärdssystemen. Förskoleförvaltningen anser att lika mycket som välfärdssystemet upprätthålls av arbetstagare och företag bärs även företagen upp av välfärdssystemets tjänster. Både näringslivet och välfärdssektorn är i stort behov av rätt utbildad arbetskraft och ett utbud som bidrar till goda möjligheter till relevant utbildning.

Det livslånga lärandet är en nyckel för näringslivet och den startar med en kvalitativ och likvärdig förskola där barnet utvecklas och stimuleras till utveckling och lärande, en grundskola som ger en bra grund för fortsatt utbildning, en gymnasieskola och yrkesvux som erbjuder yrkesprogram och högskoleförberedande program. Läggs fokus i direktivet enbart på skolformerna som följer *efter* gymnasiet förbises förskolans, grundskolans och gymnasiet arbete med att barn från första början ska få en god utbildning och kunna gå vidare till arbete eller

högre utbildning. Förskoleförvaltningen anser att sakområdet *Utbildning och kompetensförsörjning* inte täcker in tillräckligt mycket och bör beaktas noggrant och utvidgas i sitt innehåll av kommissionen. Utbildningsförvaltningarna i Malmö stad har i sina kärnuppdrag en viktig roll att fylla i att bistå tillväxtkommissionen i sitt uppdrag. Med en lyckad skolgång öppnas dörrar till arbetsmarknaden.

Kritiska framgångsfaktorer

Utöver de framgångsfaktorer som lyfts i direktivet krävs en god planering inom Malmö stad för hur kommissionen förslag ska beredas, och hur den processen kan präglas av involvering och delaktighet från de aktörer och verksamheter som berörs av förslagen. Förskoleförvaltningen vill peka på att det är av stor vikt att Malmö stads samtliga förvaltningar involveras löpande i arbetet och att en dialog förs för att ta tillvara kunskap och kompetens utifrån angivna sakområden.

Erfarenheter från Malmökommissionen visar att tiden för beredning av de politiska besluten var kort efter ett omfattande remissförfarande. Detta försvårade arbetet att gemensamt diskutera och bearbeta kommissionens förslag och landa i väl avvägda förslag på hur arbetet skulle tas vidare. Dessutom fanns inte en tillräckligt robust organisering och planering för att arbeta vidare med de politiska beslut som fattats. Vissa uppdrag genomfördes andra inte. Förskoleförvaltningen anser att parallellt med direktiven till kommissionen bör en genomgripande planering utarbetas inom staden för hur kommissionens förslag ska tas om hand, hur arbetet ska samordnas, tas vidare och av vem efter kommissionens överlämnande.

Effektmål och utvärdering

För att veta hur kommissionens realiserbara förslag bidrar till att förändra uppsatta effektmål behövs konkreta delmål. Effektmålen är i direktivet abstrakt formulerade och det kommer bli svårt att mäta utfallet av genomförda insatser.

Något som inte omnämns är hur kommissionens arbete planeras att följas upp på kort och lång sikt. När slutrapporten presenteras bör det finnas en planering för när en utvärderingsprocess kan inledas. En uppföljning och utvärdering bör säkerställas och ingå som en del i upplägget av arbetet med kommissionen. Utvärderingar skapar möjligheter att fatta bättre beslut. Har åtgärderna fått de effekter man tänkt sig och har de genomförts så som man avsett?

Kommunikation - internt och externt

Trots att Malmökommissionen kommunicerades väl så var det svårt att nå fram och hålla liv i frågan efter det att kommissionen lämnat sina förslag. Förskoleförvaltningen anser att det krävs en aktiv robust organisation för att bibehålla fokus och intresse i frågorna efter kommissionens avslut. Det är först då arbetet med implementering inleds och de kommunikativa insatserna bidrar till att sprida information och kunskap om föreslagna insatser.

Nationell påverkan

Förskoleförvaltningen vill särskilt nämna något om möjligheten att arbeta med nationell påverkan som en väg att nå framgång med att förändra förutsättningarna till fördel utifrån Malmös och regionens förhållanden. Inom Malmö stad finns idag ett aktivt arbete med nationell påverkan. Kommunfullmäktiges program för strategiskt omvärldsarbete är plattformen för nationell påverkan och här tydliggörs att nämnderna ansvarar för att planera och genomföra insatser inom sitt ansvarsområde. Tillväxtkommissionens uppdrag är som delvis nämns större än Malmö och berör flera områden på regional och nationell nivå. Här kommer med stor sannolikhet att krävas en progressiv insats gentemot nationell nivå.

I förskolenämndens arbete med nationell påverkan är målsättningen att förverkliga en förskola som är den bästa för barnen i Sverige, vilket är beroende av beslut på den nationella nivån. Förskoleförvaltningen anser att det krävs nytag för den svenska förskolan och de yngre barnen. Med barnens bästa för ögonen finns skäl att ta ett helhetsgrepp kring förskolan genom en reell nationell satsning. Särskilt med tanke på den varierande kvaliteten och bristande likvärdigheten i förskolan i Sverige. En sådan satsning skulle ha inverkan på barnens resterande skolgång och möjligheter att klara gymnasiet och möta arbetsmarknaden.

Avslutningsvis vill förskoleförvaltningen nämna att det inte framgår i direktivet hur förankringen av direktivet och förslaget om en tillväxtkommission gjorts gentemot näringsliv och andra relevanta aktörer. Vidare nämns ej heller arbetstagarorganisationerna i direktivet.

Förskoledirektör

.....
Peter Lindberg
.....
.....